

Werken aan gezondheid: “Je moet het de mensen gemakkelijk maken”

Wanneer u weet dat maatregelen een positief effect hebben op de gezondheid en ook financieel iets opleveren, dan bent u waarschijnlijk eerder gemotiveerd om deze maatregelen zelf ook in te voeren. Daarom hebben de GD, IPG, TOPIGS en ASG samen een onderzoek opgestart naar het effect van gezondheidsmaatregelen. Het onderzoek wordt gesubsidieerd door de PVV. Eén van de deelnemende bedrijven is Van Asten Varkens in Helmond. “Een hogere gezondheidsstatus vraagt om geduld. Niet alles kan in één keer. Maar ook communicatie over de veranderingen is heel belangrijk”, zegt Bernard van den Hurk, medewerker gezondheidszorg bij Van Asten Varkens. Een verhaal uit de praktijk.

Stap voor stap

Vier jaar geleden zette Van den Hurk op het bedrijf met 1.500 fokzeugen een proces in gang om de gezondheidsstatus te verbeteren. Hij kreeg daarbij van eigenaar Henry van Asten de vrije hand. “Ik mocht van alles uitproberen”, lacht Van den Hurk, “als het maar niet te veel geld ging kosten.” Hij ging stap voor stap het bedrijf door. Daarbij kwamen al snel eenvoudige zaken aan het licht. Het reinigen van laarzen ging bijvoorbeeld niet goed. Van den Hurk stelde de medewerkers de vraag waarom ze de laarzen niet vaker en beter schoonmaakten. “Het antwoord was heel simpel”,

verhaalt hij: “er waren te weinig punten waar ze konden reinigen.” Hieruit trok Van den Hurk een belangrijke les. “Je moet het mensen gemakkelijk maken om te handelen zoals jij wilt.” Maar toch is dat alleen nog geen garantie voor succes. “Het moet ook tussen de oren zitten.”

Met resultaten overtuigen

Op het bedrijf in Helmond werken de medewerkers in teams. Dat is volgens Van den Hurk een groot voordeel. Groepsleden houden elkaar scherp door elkaar aan te spreken op ongewenst gedrag. “Maar niet iedereen wil altijd even snel. Je moet er altijd

een paar over de streep trekken. Dat doe je niet door steeds te zeggen hoe ze dingen moeten doen, maar door te laten zien wat de effecten van hun handelen op de bedrijfsresultaten zijn.”

Communicatie speelt een belangrijke rol bij het veranderproces. “Je moet jezelf regelmatig de vraag stellen of je duidelijk bent. Ik heb mij lang afgevraagd hoe ik kan controleren of iedereen het heeft begrepen. De oplossing is heel eenvoudig: vraag het gewoon! Waarom doe je dingen zoals je ze doet? Dan heb je snel genoeg door of de boodschap is doorgedrongen.”

Gezondheidsteam

Vier jaar werken aan een hogere gezondheidsstatus heeft resultaten opgeleverd. Door de biosecurity te verbeteren zijn de biggen op tien weken leeftijd nu nagenoeg helemaal vrij van PRRS. Ook het aantal borstvliesontstekingen nam af en de dierenartskosten liggen 10-15 % lager. Een gezondheidsteam, bestaande uit Van den Hurk, een voerspecialist en een dierenarts, komt iedere twee maanden bijeen om de vorderingen te bespreken. Eén van de actiepunten was het herzien van het ent-schema van de gelten. Van den Hurk: "We wilden begin vorig jaar graag starten met het enten tegen Circo. Van Asten nodigde daarom al haar klanten en hun dierenartsenpraktijken uit om hierover van gedachten te wisselen. We hebben duidelijk uitgelegd waarom we willen enten, hoe we dat gaan doen, wat dat gaat kosten en hoe we dat door willen berekenen." Deze actie is goed ontvangen. Het overleg en de discussie met de klanten leidde tot een ent-schema waarbij aan zoveel mogelijk wensen werd voldaan. Van den Hurk; "Iedereen heeft baat bij het uitwisselen van informatie. Dat geeft duidelijkheid, rust en dus tijd om andere dingen te doen."

Annemarie Dirkzwager, dierenarts bij de GD:

"Resultaat is de beste motivatie"

"Als een maatregel duidelijk effect heeft, dan vergroot dat de motivatie." Dat zegt Annemarie Dirkzwager, GD-dierenarts en intensief betrokken bij het project 'Effectiviteit van gezondheidsmanagement'. "Belangrijk is dat we zien dat deelnemende varkenshouders maatregelen in gezondheidsmanagement hebben doorgevoerd. En de effecten ervan zijn veelbelovend. Uit de eerste resultaten blijkt dat maatregelen in de bedrijfsvoering een positief effect hebben op het aantal geboren biggen. Daarnaast lijkt er een effect te zijn tussen de gezondheidsstatus van de varkens en de technische kerngetallen."

Hanneke Feitsma, IPG Beuningen:

"Goede hygiëne zorgt voor grotere toom"

"Er is een relatie tussen het nemen van gezondheidsmaatregelen en de technische resultaten van een bedrijf. Het is echter nog niet zo gemakkelijk om dat effect in kaart te brengen. Vaak worden er meerdere maatregelen tegelijk genomen en kun je dus niet zomaar zien welke maatregel wat voor effect heeft", zegt onderzoekster Feitsma. Ze heeft al wel een effect aangetoond van attitude (houding/aanpak), biosecurity en hygiëne op de bedrijfsresultaten. Uit de eerste analyses kan een betere attitude van een varkenshouder leiden tot 0,35 big per toom extra. "En een goede hygiëne kan leiden tot 0,19 extra big per toom."

Hetty van Beers, dierenarts bij de GD:

"Werken aan gezondheid vergroot plezier"

"Als je weet welke economische effecten gezondheidsbevorderende maatregelen hebben, kun je beter bepalen waar je in wilt investeren", zegt Van Beers. "Daarom is dit onderzoek ook zo belangrijk. En er zijn hoopvolle eerste resultaten. Uit een eerste analyse blijkt dat wanneer het aantal dieren met afweerstoffen tegen PRRS toeneemt, het aantal geboren biggen significant afneemt. Dit kan betekenen dat het terugdringen van het aantal PRRS-infecties leidt tot grotere tomen. Het is echter nog te vroeg om hier conclusies aan te verbinden." Er is wel nog een andere belangrijke conclusie, zegt Van Beers: "Uit het onderzoek blijkt dat varkenshouders die actief bezig zijn met het verbeteren van de gezondheidsstatus, meer plezier hebben in hun werk."

Een uitgebreid verslag van het onderzoek vindt u op www.gddeventer.com/varken en www.pve.nl.